

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі істотним напрямом економічної політики є забезпечення сталого еколого-економічного розвитку України. Для досягнення цієї мети стратегія даного розвитку повинна передбачати використання комплексу ефективних підходів, інструментів, важелів та механізмів, що сприятимуть забезпеченню її еколого-економічного зростання та раціонального природокористування.

У результаті аналізу бухгалтерського обліку екологічної діяльності в цілому, часто виявляються основні недоліки та проблеми, з якими зіткнулася існуюча система обліку:

1) Наявність певної нормативно-правової бази щодо регулювання екологічної діяльності як такої та повна відсутність будь-яких конкретних підзаконних актів та документів з обліку екологічної діяльності підприємств, а саме її фінансових результатів.

2) Наявність проблематики, що стосується обліку та сплати екологічного податку. Податковий кодекс України надає інформацію щодо екологічного податку, його розрахунку, сплати, тощо. Але обґрунтування обліку екологічної діяльності, на основі якої і повинен базуватися даний податок – відсутнє. Крім того, розрахунки, що стосуються даного виду податку є надзвичайно складними.

3) Необізнаність деяких підприємств, які здійснюють екологічну діяльність в Україні про необхідність обліку її фінансових результатів та сплати відповідного податку. Звідси витікають певні наслідки, як наприклад, штрафні санкції у особливо великих розмірах. Яскравим прикладом може слугувати акціонерне товариство, яке знаходиться в одному з районних центрів Житомирської області. Діяльність даного підприємства пов’язана з екологічною діяльністю та відповідно до чинного законодавства, це підприємство було зобов’язане вести облік фінансових результатів її діяльності та сплачувати податок у певному розмірі. Але цього не відбувалося протягом декількох років, доки на тому підприємстві не була проведена перевірка, яка виявила дані правопорушення. У результаті були нараховані такі великі штрафні санкції, які неможливо покрити навіть частково.

4) Небажання усвідомлення абсолютної необхідності обліку фінансових результатів екологічної діяльності та/або неможливість втілення у життя даного пункту певними підприємствами та їх власниками. Це пов’язано із недостатньою обізнаністю у даній сфері, недостатністю кваліфікації або вмінь спеціалістів, що займаються даним питанням на підприємстві, а також небажанням виділення додаткових коштів для навчання чи зачленення кваліфікованого фахівця.

5) Наявність державних служб, які перевіряють правильність обліку фінансових результатів екологічної діяльності та сплати екологічного податку, але відсутність служб, які могли б допомогти у організації такого обліку на підприємстві.

6) Приховання факту здійснення екологічної діяльності. Особливо це проявляється у знищенні незаконними шляхами шкідливих відходів для того, щоб не сплачувати зайні кошти. Це виливається не лише у безвідповіальність таких підприємств та їх керівників перед державою, але й у всебічному забрудненні навколишнього середовища нашої держави, що є найбільш негативним фактором.

Наявність такої великої кількості проблем показує нерозвиненість бухгалтерського обліку фінансових результатів даного виду діяльності та недостатність контролю за його здійсненням. Про ці проблеми давно відомо, однак досі не розроблено ніякої системи обліку, яка б повною мірою відображала взаємодію бухгалтерського обліку та навколишнього природного середовища. Для розв’язання цієї проблеми необхідно налагодити системи бухгалтерського обліку з урахуванням екологічної складової як на рівні окремих підприємств, так і на рівні держави в цілому. Також перед бухгалтерським обліком ставиться потреба у розширення об’єктів обліку природно-ресурсного потенціалу, ідентифікації та балансового узагальнення виробництва і споживання відновлюваних енергетичних активів для повного відображення фінансових результатів екологічної діяльності.